

[Laurits Knudsen.]

nævnte Maade at være godt oplyst. Der har i øvrigt været forhandlet om denne Sag i de sidste tre Aar, den maa derfor anses for at være vel forberedt, og jeg skal paa mit Partis Vegne tillade mig at anbefale, at man tiltræder denne Generalakt, som omhandler fredelig Bilæggelse af mellemfolkelige Tvistigheder.

Schovelin: Ogsaa jeg kan paa mit Partis Vegne anbefale Vedtagelsen af den foreliggende Beslutning. Sagen har jo været Genstand for en meget omhyggelig Behandling i det andet høje Ting, saaledes som Betænkningen giver fyldigt Vidnesbyrd om, og der vil derfor neppe være Anledning til at rejse Debatten her igen. Jeg har kun ganske enkelte Bemærkninger at gøre.

Den højtærede Minister omtalte ikke særlig det franske Forbehold. Dette synes mig dog i og for sig at være et meget interessant Forbehold. Det gaar ud paa, at Interessestridigheder, der af Parterne eller en af disses Regeringer er forelagt Folkeforbundsraadet, kun skal underkastes Behandling i Henhold til Generalakten, hvis Raadet ikke har truffet Afgørelse paa den Maade, der er fastsat i Pagtens Artikel 15, 6te Stykke, nemlig gennem enstemmig Vedtagelse. Og der tilføjes i Motiverne ganske rigtigt, at der til Grund for dette Forbehold ligger den Betragtning, at Raadet formenes at være bedre egnet til at løse politiske Stridigheder end en Voldgiftsdomstol. Her rører vi ved det store Spørgsmaal, om det er helt uden Betænkning at indføre saadan Voldgift i disse Spørgsmaal. Der er en Tilbøjelighed til, naar en Voldgiftsdomstol kommer sammen, at søge et Kompromis i Stedet for, at der skal søges en retfærdig Afgørelse. Hvis jeg skulde vove et Paradoks, saa vilde jeg sige, at medens man siger, at en Voldgift i Almindelighed bør være upartisk, hvorved man blot mener dette, at den selvfølgelig ikke paa Forhaand skal skele til den ene af Parterne, bør den netop være partisk i den Betydning, at den giver den Part, der har Ret, ubetinget Ret, og den Part, der har Uret, ubetinget Uret. Den skal paa sin Palet kun have Farverne hvidt og sort, men Voldgiftsretter Verden over har en Tilbøjelighed og en stigende Tilbøjelighed til, om jeg saa

maa sige, at mingelere de to Farver og give en graa Afgørelse, saaledes at begge Parter kan være nogenlunde tilfredse eller begge jævnt utilfredse. Det er selvfølgelig betænkeligt. Derfor tror jeg, den franske Betragtning er rigtig, at Raadet i og for sig ofte vil være bedre egnet til at løse politiske Spørgsmaal end en Voldgiftsdomstol. Men herved er der jo intet at gøre, saaledes som hele Udviklingen er gaaet. Og under disse Forhold er det naturligt for os at slutte os til denne Generalakt og gøre det uden Forbehold.

Jeg nævner blot til Slut, at vi ikke gaar med under den Forudsætning, at vi, naar der foreligger Tilfælde, hvor vi mener at have soleklar Ret, da ikke skal bruge Voldgiften, men at vi tværtimod gaar med til den, fordi den skal være et Middel i vor Haand til, naar vi har Ret, ogsaa at kunne faa Ret. Man har været noget inde paa, at man endog i rene Retsspørgsmaal ikke skal benytte Voldgift, selv om man har soleklar Ret, nemlig ved opsigelige Traktater; men alle Traktater er jo opsigelige, og det vil altsaa sige i de allerfleste Tilfælde. Det er en Betragtning, vi fra konservativ Side ikke kan gaa ind paa. I øvrigt skal jeg modstaa Fristelsen til at forny den Debat, der har fundet Sted om et konkret Tilfælde i det andet høje Ting.

Veistrup: Vi vil gerne føje vor anbefaling til de anbefalinger, der allerede foreligger fra de andre Partier. Vi gør det ud fra den Betragtning, som kom til Orde i den højtærede Ministers Forelæggelsestale, naar han sagde, at denne Generalakt i Virkeligheden fremkom som en naturlig Konsekvens af den Politik, vi hidtil har ført paa det udenrigspolitiske Omraade. Selve Forslaget er et Resultat af Forhandlingerne i den Komité, som blev nedsat i Henhold til en Beslutning paa Folkeforbundets Møde i 1927, og Meningen med den Generalakt, som Regeringen her ønsker tiltraadt af den danske Rigsdag, er at gøre det muligt, at Voldgifts- eller Forligstraktater faar en saadan Form, at det lavest mulige Rustningsniveau kan naas. Vi har gennem de senere Aar afsluttet en Mængde Voldgifts- og Forligstraktater med forskellige Lande, og i samme Øjeblik vi tiltræder denne Generalakt, vil vi, saa vidt jeg forstaar, have oprettet Voldgifts- eller Forligs-